

УВОД

Град Вршац налази се у југоисточном делу Баната. Простире се на површини од 801 км² што је сврстава у ред већих градова у АП Војводини и у Републици Србији. На подручју Града Вршца живи око 52000 становника, од чега у Вршцу живи око 36000, а у насељеним местима 16000 становника.

Град Вршац је административни, привредни, културни, образовни и здравствени центар. Поред града Вршца, ту су и 22 насељена места и то: Гудурица, Марковац, Велико Средиште, Мало Средиште, Мали Жам, Ватин, Месић, Јабланка, Сочица, Куштиљ, Војводинци, Стража, Потпорањ, Парта, Орешац, Загајица, Шушара, Избиште, Уља, Влајковац, Ритишево и Павлиш.

Град располаже са 54000 ха обрадивог пољопривредног земљишта, па самим тим пољопривреда представља њен значајан привредни потенцијал. Можемо посебно истаћи место, улогу и значај вршачког виногорја, као јединственог подручја на територији АП Војводине и Републике Србије.

Коришћење државног пољопривредног земљишта биће у складу са законом о пољопривредном земљишту. Наставиће се давање у закуп

преосталог државног пољопривредног земљишта по праву пречег закупа по основу сточарства и по основу власништва на инфраструктури.

УРЕЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

На територији Града у току је комасација у К.О. Павлиш, тј. у току је јавно излагање од стране Републичког геодетског завода, уређује се каналска мрежа, атарски путеви и ветрозаштитни појаси, завршена је и комасација у делу К.О. Вршац, где се чекано јавно излагање од стране Републичког геодетског завода, такође се уређује каналска мрежа и атарски путеви. Процес уређења земљишта комасацијом започет је ове године одлуком скупштине у К.О. Влајковац, К.О. Уља и К.О. Избиште.

ЗАШТИТА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

На нашем подручју земљиште је изложено процесима ерозије, и то флувијалној и еолској ерозији.

Флувијална ерозија се најинтензивније одвија на падинама Вршачког брега који се нагло издиже из Панонске низије. Наставиће се уређење корита потока који су на Вршачком брегу, чиме би се ублажио утицај ове ерозије на пољопривредно земљиште.

Еолска ерозија се јавља као последица јаких и једносмерних струјања ветра. Ово је најочљивије у Вршачком великом рити, док је у осталим равничарским деловима мање уочљиво. На нашем подручју нема систематског праћења дејства ветра на земљиште, те је емпиријским методама прорачунато да се на овом подручју годишње изгуби око 450м³/км² плодног ораничног слоја.

Дејством кошаве долази до огољења кореновог система младо изниклих биљака па чак и њиховог одношења са парцела, а такође долази и до одношења плодног ораничног слоја и његовог одлагања у каналске профиле, где се у каналима који су управни на правац дувања кошаве протцајни профил канала може значајно смањити и изгубити на својој функционалности. Наставиће се одржавање постојећих ветрозаштитних појаса и формирање нових.

На пољопривредном земљишту у склопу пуне технологије производње примењују се хе-

мијска средства за заштиту усева. Евиденција о коришћењу хемијских средстава и употреби минералних ђубрива постоји у пољопривредним предузећима као такозвана „књига поља“.

Програмом мера заштите пољопривредног земљишта треба обухватити како државно, тако и приватно земљиште. Другим речима заштита пољопривредног земљишта треба да буде наш стални задатак.

Што се тиче плодности земљишта јавља се тенденција смањења процента хумуса, која је изражена на читавом подручју општине због недовољног уношења органских материја – стајњака. Употребом тешке механизације у екстремно влажним годинама на појединим парцелама дошло је до знатног погоршања водно-ваздушног режима земљишта, као и механичких особина земљишта. Ова проблематика се може превазићи развојем сточарске производње, која би обезбедила неопходна органска ђубрива за поправљање физичко-хемијских особина земљишта, као и редовним одржавањем мелиоративних канала.

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Пољопривредна предузећа и индивидуални пољопривредни произвођачи на свом поседу редовно спроводе следеће мере заштите земљишта:

- гајење ратарских и повртарских култура у систему четворогодишњег и петогодишњег плодореда и плодосмене,
- контрола плодности земљишта ради одговарајућег уношења минералних ђубрива,
- систем обраде земљишта са заоравањем жетвених остатака и подривањем до дубине од 60 цм у смислу побољшања филтрационих својстава земљишта.

Мере заштите које нису предузимане у одговарајућем обиму:

- недовољно одржавање каналске мреже и објеката на њој,
- подизање ветрозаштитних појасева који су неопходни на подручју наше општине обзиром да смо изразито кошавско подручје,
- одржавање атарских путева,
- регулисање дивљих депонија.

Донета одлука о формирању или ангаовању пољочуварске службе у општини требало би да значајно допринесе заштити пољопривредног земљишта од: загађења и стварања дивљих депонија, спаљивања жетвених остатака, одржавање атарских путева и остале инфраструктуре на пољопривредном земљишту.

ОДВОДЊАВАЊЕ

Иако је задовољавајући степен изграђености канала за одводњавање, функционалност система за одводњавање се не постиже у протеклих 15 година, а разлог треба тражити у одржавању каналске мреже која је примерена економској моћи друштва. Услед неодржавања, каналска мрежа губи своју функцију, а често се као последица јавља раубовање изграђених водопривредних објеката.

2018. године наставиће се са радовима на каналској мрежи на најкритичнијим деловима где је угрожено функционисање. Радиће се уз сагласност ЈВП „Војводинаводе“ на подручју села: Уљма, Загајица, Мало средиште, Мали Жам, Избиште, Ритишевско поље, Гудурица.

Табела 4.

каналска мрежа		цевна дренажа		укупно	
из-грађено у ха	у функцији ха	из-грађено у ха	у функцији у ха	из-грађено у ха	у функцији у ха
54.072	54.072	1.213	1.213	54.072	54.072

НАВОДЊАВАЊЕ

Пољопривредне површине на подручју Града Вршца спадају у групу недовољно влажних, што значи да се недостатак воде у земљишту, који је у овим климатским условима нарочито изражен у летњим месецима, јавља не само у сушним већ и у умерено-влажним годинама.

Наше подручје спада у групу са падавинама мањим од 600 мм годишње, с тим што је распоред падавина временски врло неуједначен. Унутрашњи распоред падавина у току године показује да највише кише падне у периоду мај-јул, а најмање у периоду јануар-март, тако да половина падавина (око 275 мм) буде у вегетационом и исто толико у ванвегетационом периоду.

Уз идеалан распоред падавина, јавља се недостатак воде. Дефицит воде на нашим пољопривредним површинама, у просеку се креће од 150 до 250 мм годишње.

Садашње стање наводњавања, посматрано кроз однос изграђених система за наводњавање и укупне површине пољопривредног земљишта, не задовољава ни по обиму ни по техничкој опремљености. Такође, посебан проблем представља нерационално искоришћавање постојећих система за наводњавање. Напомињемо да инсталирани капацитети постоје за 3335 ха, а да је опреме за наводњавање остало на свега 1780 ха, која такође није у потпуности искоришћена.

Сам развој наводњавања на нашем подручју

директно је повезан са подршком Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде као и самим развојем пољопривредне производње овога краја. Ово стога што наше подручје располаже значајним земљишним фондом погодним за наводњавање, с једне стране, као и хидросистемом ДТД који представља неисцрпно извориште квалитетне воде за наводњавање.

Табела 5. Наводњавање

широкозахватне машине у ха	тихони у ха	кап по кап (миниорошавање) у ха	кишна крила у ха	остало у ха	укупно
1.780,00					1.780,00

ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗАМЉИШТА И МЕЛИОРАЦИЈЕ ЛИВАДА И ПАШЊАКА

Побољшање квалитета пољопривредног земљишта обухвата низ мелиоративних мера и мера заштите земљишта:

- физичке мелиорације подразумевају изградњу цевне дренаже, која је на критичним локалитетима у нашој општини већ изграђена, али постоје још површина на којима је треба извести,

- хемијске мелиорације обухватају калцификацију киселих земљишта и ова мера се на нашем подручју не спроводи,
- биолошке мелиорације подразумевају уношење стајњака и на тај начин поправљање механичких особина и плодности земљишта. Ова мера је у директној вези са стањем сточног фонда и по обиму не задовољава,
- мелиорације ливада и пашњака нису актуелна мера у нашој општини и то због непостојања интереса за интензивнијом експлоатацијом.

Као последица овога јавља се разоравање постојећих пашњака и промене културе. Неопходно је снимање постојећег стања на терену и спровести званично у сарадњи са Републичким геодетским заводом промену културе.

Табела 6. Побољшавање квалитета пољопривредног земљишта и мелиорације ливада и пашњака

физичке мелиорације у ха	хемијске мелиорације у ха	биолошке мелиорације у ха	мелиорације ливада и пашњака у ха	остало у ха	укупно у ха
1.213					1.213

Табела 1. Преглед површина пољопривредних култура земљишта по катастарским општинама

п.бр.	катастарска општина	пољопривредно земљиште у ха									
		обрадиво пољопривредно земљиште у ха					пашњаци	трстици и мочваре	остало земљиште	укупно	
		њиве	вртови	воћњаци	виногради	ливаде					6(1+2+3+4 +5)
		1	2	3	4	5					
1	ГУДУРИЦА	699,5136	0,0000	47,8745	650,1275	56,7545	1454,2701	248,6453	0,0000	4,6744	1707,5898
2	ИЗБИШТЕ	3487,4447	0,0000	5,5065	62,1899	27,2635	3582,4046	208,3713	15,8562	18,8111	3825,4432
3	ЈАБЛАНКА	1210,0170	0,0000	2,7561	8,4303	89,8740	1311,0774	204,8010	0,0000	3,2224	1519,1008
4	КУШТИЉ	3353,0331	0,0000	12,1611	34,9416	230,1082	3630,2440	441,5808	0,0000	9,3663	4081,1911
5	МАЛИ ЖАМ	1688,0049	0,0000	2,8125	4,9960	238,9548	1934,7682	243,7685	8,1491	12,0379	2198,7237
6	МАЛО СРЕДИШТЕ	154,7316	0,0000	0,6153	34,4311	0,2152	189,9932	142,1089	0,0000	0,4235	332,5256
7	МАРКОВАЦ	1364,9764	0,0000	9,2684	76,7887	58,5492	1509,5827	707,1625	0,0000	47,3112	2264,0564
8	МЕСИЋ	277,7203	0,0000	7,3033	18,9301	23,2929	327,2466	387,5683	0,2877	3,0426	718,1452
9	ОРЕШАЦ	838,2010	0,0000	5,0784	1,5544	92,7671	937,6009	58,0172	1,9089	6,7384	1004,2654
10	ПАРТА	1041,1443	0,0000	5,2471	0,1978	29,0396	1075,6288	67,7543	5,7293	3,7468	1152,8592
11	ПАВЛИШ	3113,7623	0,0000	2,1139	39,0709	363,4176	3518,3647	229,0445	0,4420	7,7183	3755,5695
12	ПОТПОРАЊ	861,3377	0,0000	2,3183	0,8289	26,1439	890,6288	77,0860	2,0846	5,7931	975,5925
13	РИТИШЕВО	1633,3039	0,0000	0,0000	20,9774	19,4098	1673,6911	84,6464	10,7565	6,4143	1775,5083
14	СОЧИЦА 1	766,6468	0,0000	9,3704	59,7643	18,9034	854,6849	414,9001	0,0000	5,6028	1275,1878
15	СОЧИЦА 2	158,8170	0,0000	0,0000	0,0000	1,4743	160,2913	28,8422	0,0000	0,0000	189,1335
16	СТРАЖА	895,2515	0,0000	3,1810	16,4164	87,0410	1001,8899	161,6593	7,4901	8,8945	1179,9338
17	УЉМА	5249,7895	0,0000	27,9884	117,2694	153,3889	5548,4362	219,5871	2,4958	17,0877	5787,6068
18	ВАТИН	1272,7849	0,0000	0,0237	0,8546	85,6811	1359,3443	95,4649	0,8452	3,2678	1458,9222
19	ВЛАЖКОВАЦ	3321,4840	0,0000	0,4968	0,0000	146,9676	3468,9484	281,3904	9,0298	7,4751	3766,8437
20	ВОЈВОДИНЦИ	1731,0999	0,0000	10,7407	16,0564	161,1307	1919,0277	213,6451	1,4670	4,8463	2138,9861
21	ВРШАЦ	12012,0986	11,4370	73,2820	922,9242	1418,3322	14438,0740	1699,3693	36,0334	172,3457	16345,8224
22	ЗАГАЈИЦА	2022,4660	0,0000	0,5841	0,0000	14,1001	2037,1502	80,9030	5,0640	4,9163	2128,0335
23	ШУШАРА	1217,0810	0,0000	3,9487	21,0346	0,0000	1242,0643	987,3160	0,0000	15,4240	2244,8043
24	ВЕЛИКО СРЕДИШТЕ	2766,3301	0,0000	33,6039	320,5816	40,9858	3161,5014	499,0512	43,4634	52,4416	3756,4576

ТАБЕЛА 8

План прихода сопственог учешћа

извор средстава	(дин)
Пренета средства из ранијих година	0,00
Очекивана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини из табеле 10	4.569.018,75
Накнада од промена намене пољопривредног земљишта	250.000,00
Планирана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини по Програму 2018.	90.802.617,25
Очекивана средства од без правног основа пољопривредног земљишта у државној својини у раније започетим поступцима	
Општински буџет за пољопривреду- за заштиту и уређење пољопривредног земљишта	
УКУПНО	95.621.636,00

НАПОМЕНА:

износ очекиваних средстава од закупа треба да одговара износу приход ЈЛС 40% у динарима из табеле 10

NACRT IZRADE GODIŠNJEG PLANA ZA 2018 GODINU

ТАБЕЛА 9.

Програм утврђивања радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта

намене улагања	површина у ha, број узорака	предрачунска вредност улагања (дин)	конструкција финансирања			
			сопствено учешће		други извори	
			(%)	(дин)	(%)	(дин)
комасација пољопривредног земљишта	15500ha	64.112.981,00	84,40	54.112.981,00	15,60	10.000.000,00
добровољно груписање парцела						
одводњавање пољопривредног земљишта	23,4km	13.330.000,00	75,00	10.000.000,00	25,00	3.330.000,00
наводњавање пољопривредног земљишта						
обележавање парцела државног земљишта		200.000,00	100,00	200.000,00		
уређење атарских путева	6 km	25.181.665,00	60,00	15.108.655,00	40,00	10.073.000,00
уређење и опремање противградне службе	65000	1.500.000,00	100,00	1.500.000,00		
уређење и опремање пољопривредне службе	65000	13.500.000,00	100,00	13.500.000,00		
претварање необрадивог у обрадиво земљиште						
I УРЕЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА		117.824.646,00		94.421.636,00		23.403.000,00
биолошка рекултивација пољопривредног земљишта						
утврђивање постојања опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту						
II ЗАШТИТА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА		0,00		0,00		0,00
студијско- истраживачки радови- помоћ удружењима пољопривредника		1.200.000,00	100,00	1.200.000,00		
уређење и опремање противградне службе, уређење и опремање пољопривредне службе		0,00	0,00	0,00		
III СТУДИЈСКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАДОВИ КОЈИ ТРЕТИРАЈУ ПРОБЛЕМАТИКУ ЗЕМЉИШТА		1.200.000,00		1.200.000,00		0,00
УКУПНО(I+II+ III)		119.024.646,00		95.621.636,00		23.403.000,00

НАПОМЕНА:

податак у табели 9 укупно сопствено учешће мора да буде једнак податку укупно из табеле 8

Табела 12 Предложени бројеви јавног надметања за коришћење без плаћања накнаде

ред.бр.	назив корисника без накнаде	основ коришћења без плаћања накнаде	КО	број јавног надметања	површина јавних надметања	Укупна површина по кориснику(ха)
1	ПСС "Агрозавод" ДОО Вршац	пољопривредна производња	ВРШАЦ ЗАГАЈИЦА	245 585	25,3253 68,6906	94,0159
УКУПНО						94,0159

Табела 13 Предложени бројеви јавног надметања по праву пречег - пољопривредна инфраструктура

ред.бр.	Назив правног/физичког лица	Врста инфраструктуре	КО	број јавног надметањ а	површина јавних надметањ а	укупна површина по лицу /ха/
1	33 "Аима- Аграр"	систем за наводњавање	Вршац	44	21,8850	1.227,9429
			Вршац	45	35,0452	
			Вршац	46	35,3789	
			Вршац	47	33,7828	
			Вршац	48	36,0462	
			Вршац	49	33,2659	
			Вршац	50	34,1097	
			Вршац	51	32,7623	
			Вршац	52	32,6666	
			Вршац	53	32,6637	
			Вршац	54	32,7977	
			Вршац	55	20,9929	
			Вршац	56	18,0898	
			Вршац	57	25,9405	
			Вршац	58	26,013	
			Вршац	59	26,5458	
			Вршац	60	26,5678	
			Вршац	61	25,2572	
			Вршац	72	29,9493	
			Вршац	73	26,1523	
			Вршац	74	26,4093	
			Вршац	75	26,9099	
			Вршац	76	31,5199	
			Вршац	77	31,5807	
			Вршац	78	32,2901	
			Вршац	79	10,5952	
			Вршац	80	36,1361	
			Вршац	81	38,033	
			Вршац	82	37,2406	
			Вршац	83	36,434	
			Вршац	84	35,6992	
			Вршац	121	92,2279	
			Вршац	238	33,7756	
Вршац	239	35,8358				
Вршац	240	34,6724				
Вршац	241	33,9195				
Вршац	242	18,1385				
Вршац	296	50,6126				
2	Вршачки виногради	виноград	Вршац	151	23,7542	167,0202
			Вршац	152	22,4865	
			Вршац	153	29,1999	
			Вршац	154	9,3742	
			Вршац	155	14,4517	
			Вршац	156	20,3566	
			Вршац	157	9,2403	
			Вршац	158	0,9394	
			Вршац	159	13,4742	
			Вршац	160	6,0793	
			Вршац	161	17,6639	
УКУПНО					1.394,9631	

Табела 16. ЗБИРНА ТАБЕЛА

КО	укупно пољопривред но и земљиште из чл.3 у државној својини из табеле 5а -РГЗ (ха)	дато у закуп и коришћење без плаћања накнаде- важећи уговори из табеле 10	површина планирана за закуп и коришћење без накнаде у 2018.(ха) из табеле 15	просечна површина за надметање (ха)	број јавних надметања	површина пољопривредног земљишта у државној својини која није обухваћена закупом или давањем на коришћење без накнаде из табеле 16а	контрола
ГУДУРИЦА	1068,7649	775,6560	148,1263	5,4862	27	144,9826	0,0000
ИЗБИШТЕ	252,3688	5,1217	199,6593	16,6383	12	47,5878	0,0000
ЈАБЛАНКА	399,5280		198,3817	15,2601	13	201,1463	0,0000
КУШТИЉ	1367,3907	47,1157	936,2807	16,4260	57	383,9943	0,0000
МАЛИ ЖАМ	793,0822		547,7580	20,2873	27	245,3242	0,0000
МАЛО СРЕДИШТЕ	156,3565	16,6921	1,8414	0,6138	3	137,8230	0,0000
МАРКОВАЦ	1157,5609	120,1756	751,1382	18,3204	41	286,2471	0,0000
МЕСИЋ	295,6935		60,7864	60,7864	7	234,9071	0,0000
ОРЕШАЦ	87,7541	19,1211	28,9502	14,4751	2	39,6828	0,0000
ПАРТА	205,0341		135,2943	15,0327	9	69,7398	0,0000
ПАВЛИШ	954,2143		900,3521	11,3969	79	53,8622	0,0000
ПОТПОРАЊ	91,3973		14,2614	14,2614	1	77,1359	0,0000
РИТИШЕВО	114,1811		26,9070	13,4535	2	87,2741	0,0000
СОЧИЦА 1	611,8341		417,2469	21,9604	19	194,5872	0,0000
СОЧИЦА 2	162,5997		158,3971	26,3995	6	4,2026	0,0000
СТРАЖА	241,6433		69,1779	6,2889	11	172,4654	0,0000
УЉМА	796,2240	13,0304	549,0581	21,1176	26	234,1355	0,0000
ВАТИН	687,4963		610,1679	21,7917	28	77,3284	0,0000
ВЛАЈКОВАЦ	1652,4814		1459,9459	29,7948	49	192,5355	0,0000
ВОЈВОДИНЦИ	336,0397		325,5990	23,2571	14	10,4407	0,0000
ВРШАЦ	9074,5779	815,2974	7125,2492	23,8303	299	1134,0313	0,0000
ЗАГАЈИЦА	194,8636		98,7023	16,4504	6	96,1613	0,0000
ШУШАРА	1811,8626	27,8845	1502,1678	19,7654	76	281,8103	0,0000
СРЕДИШТЕ	1580,3557	187,7382	1202,7215	16,9397	71	189,8960	0,0000
УКУПНО	24093,3047	2027,8327	17468,1706	19,7380	885	4597,3014	0,0000